

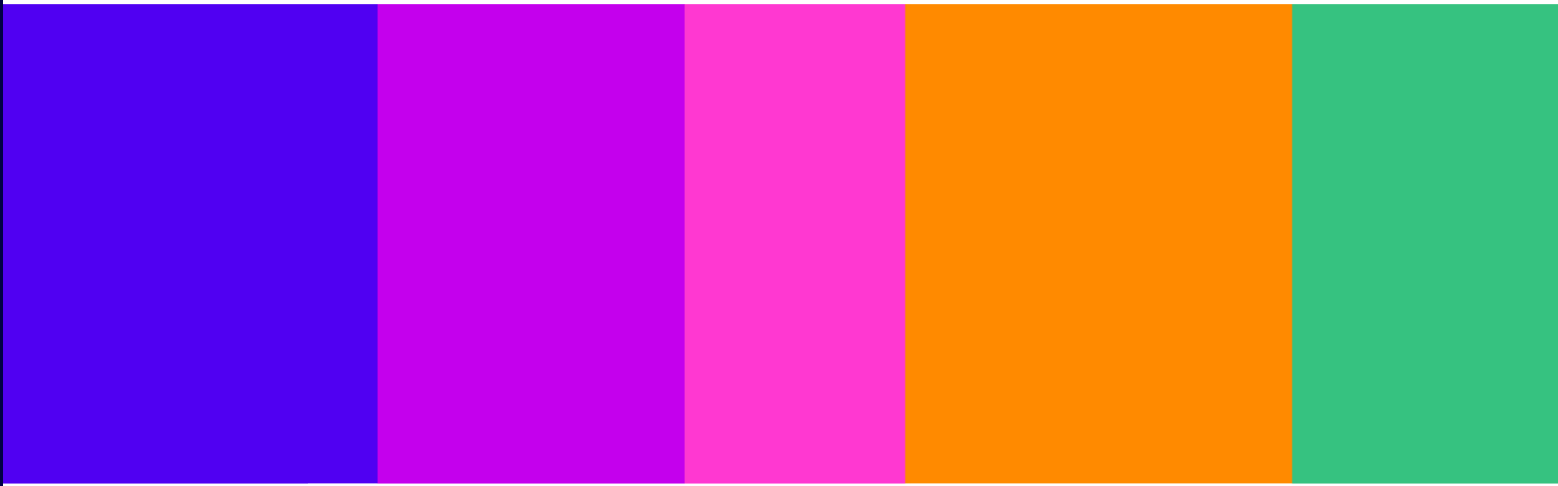
Trwyddedau radio analog lleol

Gweithdrefnau adnewyddu

Canllawiau

Cyhoeddwyd 29 Mehefin 2026

Adnewyddu trwyddedau radio analog lleol

Mae'r ddogfen hon yn nodi'r gweithdrefnau y bydd Ofcom yn eu dilyn wrth ystyried cais i adnewyddu trwydded radio analog leol, gan gynnwys y sail ddeddfwriaethol ar gyfer ystyriaeth o'r fath. Mae hefyd yn disgrifio pa gamau y gall darparwyr gwasanaethau radio eu cymryd i geisio adnewyddu'r trwyddedau sydd ganddynt.

Gofynion statudol

Mae adrannau [104A](#) a [104AA](#) o'r [Ddeddf Darlledu 1990](#), fel y'i diwygiwyd (y "Deddf Darlledu 1990"), yn caniatáu i ddeiliaid trwyddedau radio analog lleol (h.y. FM neu AM) wneud cais i adnewyddu eu trwydded analog o dan amgylchiadau penodol. Rydym yn disgrifio'r amgylchiadau hyn fel rhai sy'n ffurfio dau lwybr at adnewyddu: y Llwybr Adnewyddu Gwreiddiol, a'r Llwybr Adnewyddu Newydd.

Llwybr Adnewyddu Gwreiddiol

Lle mae deiliad trwydded radio analog leol hefyd yn darparu gwasanaeth rhaglenni sain digidol leol ar wasanaeth amblecs radio lleol, neu ar raddfa fach 'berthnasol', gall y deiliad wneud cais i adnewyddu'r drwydded analog.

Gwasanaeth amblecs radio lleol 'perthnasol' yw un sydd ag ardal drwyddedig sy'n darparu darpariaeth wirioneddol neu bosibl ar ffurf ddigidol i 25% neu fwy o'r boblogaeth oedolion o fewn ardal ddarpariaeth fesuredig (MCA) y drwydded analog leol dan sylw. Gwasanaeth amblecs radio ar raddfa fach 'perthnasol' yw un sydd ag ardal ddarpariaeth sy'n cynnwys o leiaf 25% o'r boblogaeth oedolion o fewn MCA y drwydded analog dan sylw.

Rhaid i Ofcom fod wedi hysbysebu trwydded ar gyfer gwasanaeth amblecs radio lleol neu fach 'perthnasol' cyn y gellir ei enwebu at ddibenion adnewyddu trwydded radio analog leol.

Gall deiliaid trwyddedau radio analog lleol penodol ('trwyddedau cymeradwy')¹ ddewis gwneud cais am adnewyddu ar sail 'enwebiad cenedlaethol', h.y. i enwebu gwasanaeth rhaglenni sain digidol genedlaethol y byddant yn ei ddarparu, a gwasanaeth amblecs radio cenedlaethol y byddant yn ei ddarparu, yn hytrach na gwasanaeth rhaglenni sain digidol leol a gwasanaeth amblecs ar gyfer radio lleol neu ar raddfa fach 'perthnasol'.

Llwybr Adnewyddu Newydd

Diwygiodd Deddf y Cyfryngau 2024 adrannau 104A a 104AA i gyflwyno llwybr adnewyddu ychwanegol ar gyfer trwyddedeion i'r Ddeddf Darlledu 1990, nad oes amblecs DAB 'addas' ar gael iddynt (y 'Llwybr Adnewyddu Newydd').

Mae'r Llwybr Adnewyddu Newydd yn caniatáu i ddeiliad trwydded radio analog leol wneud cais am adnewyddu'r drwydded analog pan nad ydynt hefyd yn darparu gwasanaeth rhaglenni sain digidol leol ar wasanaeth amblecs radio lleol neu ar raddfa fach 'perthnasol', a lle nad oes amblecs ar gael, neu ddim amblecs addas mewn perthynas â'r gwasanaeth analog lleol.

Pan fyddwn yn caniatáu adnewyddu trwyddedau, rydym yn disgwyl y bydd y mwyafrif helaeth yn dal i fod ar sail y ddarpariaeth DAB a ddisgrifir uchod (y 'Llwybr Adnewyddu Gwreiddiol').

---

¹ Mae'r rhestr o 'Drwyddedau Cymeradwy', a rhagor o wybodaeth am 'enwebiadau cenedlaethol', i'w gweld yn: https://www.ofcom.org.uk/_data/assets/pdf_file/0013/32260/addendum.pdf

Fel y nodir yn ein datganiad, '[Adnewyddu trwyddedau radio masnachol lleol](#)', rydym yn disgwyl caniatáu adnewyddiadau trwyddedau o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd yn yr amgylchiadau cyfyngedig canlynol yn unig, sef:

- 1. Lle nad oes amblecs ar gael:** Os nad oes amblecs 'perthnasol' (lleol neu ar raddfa fach) mewn perthynas â thrwydded analog leol benodol, byddai'r trwyddedai hwnnw'n gallu gwneud cais am adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd. Nid oes unrhyw amblecs 'perthnasol' hefyd yn cynnwys amgylchiadau lle nad oes capasiti ar bob amblecs sy'n berthnasol i'r gwasanaeth analog dan sylw, ac nad oes amblecs addas arall ar gael (gweler isod).
- 2. Lle nad oes amblecs addas:** Dyma le mae amblecs lleol neu ar raddfa fach berthnasol ar gael, ond mae ei ardal ddarpariaeth yn sylweddol fwy neu'n llai na'r ardal y mae'r trwyddedai analog yn ei chwmpasu ar FM neu AM. Byddwn yn ystyried unrhyw geisiadau ar gyfer adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd fesul achos, a bydd ein ffocws ar faint unrhyw wahaniaeth yn y cwmpas rhwng y gwasanaeth analog a'r amblecs 'perthnasol'. Bydd angen i'r gwahaniaeth fod yn sylweddol cyn i drwyddedai allu elwa o'r Llwybr Adnewyddu Newydd. Mae hyn yn fwyaf tebygol o fod yn wir pan fo gwasanaeth analog yn cwmpasu ardal llawer llai na amblecs lleol 'perthnasol', lle gallai'r ddarpariaeth ddiangen ychwanegol a ddarperir gan amblecs o'r fath ei wneud yn anaddas i'r trwyddedai analog. Gall hefyd fod yn wir fod y ddarpariaeth a gynigir gan amblecs ar raddfa fach 'perthnasol' yn sylweddol is nag ardal ddarpariaeth trwyddedai analog. Mae'n annhebygol y bydd llawer o amgylchiadau, os o gwbl, lle gallai trwyddedai radio analog lleol ddadlau'n llwyddiannus bod amblecs ar raddfa fach 'perthnasol' yn anaddas ar gyfer eu hanghenion oherwydd bod ei ddarpariaeth analog yn sylweddol fwy na ddarpariaeth y amblecs.

Ystyriwn bob cais am adnewyddu trwydded (ar y naill lwybr neu'r llall) fesul achos a gallwn ystyried ffactorau eraill os ydynt yn ymddangos yn berthnasol mewn achos penodol.

Cyfnod adnewyddu

Mae'r cyfnod y gellir adnewyddu trwydded analog leol yn dibynnu ar bryd y rhoddwyd y drwydded ddiwethaf, a/neu sawl gwaith y cafodd ei hadnewyddu o'r blaen. Mae adran 104AA yn caniatáu adnewyddu trwydded leol dair gwaith, am gyfnodau o saith, pump a deng mlynedd, os yw wedi'i hadnewyddu o'r blaen o dan adran 104A, neu os cafodd ei rhoi diwethaf ar neu ar ôl 8 Ebrill 2010.

Mae hyn yn golygu bod unrhyw drwydded radio analog leol yn gymwys i gael ei hadnewyddu, ar yr amod bod y gofynion perthnasol yn cael eu bodloni.

Gwneud ceisiadau adnewyddu

Amserlen ar gyfer ceisiadau adnewyddu

Fel arfer, bydd Ofcom yn ysgrifennu at ddeiliaid trwyddedau o leiaf un flwyddyn cyn eu 'dyddiad perthnasol' i'w hysbysu'n ffurfiol o'r 'dyddiad perthnasol' hwnnw ac i esbonio'r weithdrefn adnewyddu. Y "dyddiad perthnasol" yw'r dyddiad y byddai angen ail-hysbysebu trwydded pe na bai'n cael ei hadnewyddu. Rhaid i drwyddedai wneud cais i Ofcom am adnewyddu tri mis cyn y dyddiad perthnasol hwnnw.

Proses Adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Gwreiddiol

Er mwyn penderfynu a ddylid caniatáu cais am adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Gwreiddiol, mae'n ofynnol i Ofcom fodloni ei hun:

- y byddai'r ymgeisydd yn darparu gwasanaeth analog lleol a oedd yn cydymffurfio â'r amodau a gynhwysir yn y drwydded yn unol ag adran 106 o'r Ddeddf Darlledu 1990;
- bod y gwasanaeth rhaglenni sain digidol leol cafodd ei enwebu a ddarperir gan yr ymgeisydd yn cael ei ddarlledu drwy'r gwasanaeth amblecs radio lleol neu ar raddfa fach enwebedig;
- na fydd y cyfnod y bydd y gwasanaeth rhaglenni sain digidol leol enwebedig ar gael i'w dderbyn a'r amseroedd y bydd ar gael yn sylweddol wahanol, wythnos i wythnos, i'r rhai y bydd y gwasanaeth analog lleol trwyddedig yn cael ei ddarlledu ar eu cyfer ac ar ba adegau y bydd yn cael ei ddarlledu.

Nid oes ffurflen gais am adnewyddu'r drwydded. Dylai cais am adnewyddu trwydded gynnwys llythyr, wedi'i lofnodi gan gynrychiolydd awdurdodedig y cwmni sy'n dal y drwydded, sy'n nodi'r wybodaeth ganlynol:

- bod y trwyddedai yn dymuno gwneud cais am adnewyddu ar gyfer y cyfnod perthnasol o dan y ddarpariaeth statudol berthnasol (bydd y rhain yn cael eu nodi yn y llythyr sy'n hysbysu'r trwyddedai o'u 'dyddiad perthnasol');
- y gwasanaeth rhaglenni sain ddigidol sy'n cael ei ddarparu fel sail ar gyfer adnewyddu'r drwydded analog ("y gwasanaeth rhaglenni sain ddigidol enwebedig");
- y gwasanaeth amblecs radio lleol neu ar raddfa fach 'perthnasol' (neu wasanaeth amblecs radio cenedlaethol ar gyfer 'enwebiad cenedlaethol') y mae'r gwasanaeth rhaglen sain ddigidol enwebedig i'w ddarparu/yn cael ei ddarparu;
- nifer yr oriau fesul diwrnod, a nifer y dyddiau'r wythnos, y darlledir y gwasanaeth rhaglen sain ddigidol enwebedig ar eu cyfer.

Ochr yn ochr â'r llythyr, rhaid i gais am adnewyddu hefyd gynnwys:

- tystiolaeth (e.e. dogfennaeth gytundebol neu gysylltiedig berthnasol) bod y gwasanaeth rhaglen sain ddigidol enwebedig yn cael ei ddarlledu, neu y bwriedir iddo gael ei ddarlledu, ar y gwasanaeth amblecs radio enwebedig;
- datganiad Trwyddedai wedi'i [lofnodi](#);
- cyfrifon statudol heb eu talfyrru ar gyfer y cyfnod ariannol diwethaf sydd ar gael ar gyfer y cwmni trwyddedu;
- taliad ar gyfer y ffi adnewyddu.

Y broses Adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd

Byddwn yn caniatáu adnewyddiadau trwyddedau o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd mewn amgylchiadau cyfyngedig yn unig. Yn benodol, er mwyn penderfynu a ddylid caniatáu cais am adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd, mae'n ofynnol i Ofcom fodloni ei hun:

- **nad oes amblecs addas ar gael:** nad oes amblecs 'perthnasol', na chapasiti ar unrhyw amblecs 'perthnasol'; ac nad oes amblecs addas, yn bennaf oherwydd bod ardal cwmpasu unrhyw amblecs sydd ar gael yn wahanol iawn i ardal cwmpasu'r drwydded analog sy'n cael ei hadnewyddu, ar y cyd â ffactorau eraill y gall Ofcom eu hystyried;
- bydd yr ymgeisydd **yn enwebu amblecs DAB perthnasol** cyn gynted ag y bo'n rhesymol gwneud hynny.

Nid oes ffurflen gais am adnewyddu trwydded. Dylai cais am adnewyddu trwydded o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd gynnwys llythyr, wedi'i lofnodi gan gynrychiolydd awdurdodedig y cwmni sy'n dal y drwydded, sy'n nodi'r wybodaeth ganlynol:

- **Datganiad o esboniad** nad yw wedi bod yn bosibl i'r ymgeisydd enwebu amblecs DAB perthnasol oherwydd diffyg argaeledd gwasanaeth amblecs radio lleol perthnasol, neu wasanaeth amblecs radio ar raddfa fach berthnasol sy'n addas ar gyfer ei anghenion, a'r rhesymau pam;
- **Datganiad o fwriad** y bydd yr ymgeisydd yn enwebu amblecs DAB perthnasol cyn gynted ag y bo'n rhesymol bosibl gwneud hynny, oherwydd argaeledd gwasanaeth amblecs radio lleol perthnasol, neu wasanaeth amblecs radio ar raddfa fach berthnasol, sy'n addas ar gyfer anghenion yr ymgeisydd ac sy'n bodloni gofynion adran 104A(4). Dylai'r ymgeisydd hefyd gadarnhau enw'r gwasanaeth trwyddedig y mae'n bwriadu ei gynnal ar y amblecs hwnnw.

Dylai eich datganiad o esboniad hefyd gynnwys y canlynol, lle **nad oes amblecs ar gael**:

- a. Datganiad nad oes amblecs ar gael oherwydd nad oes amblecs DAB trwyddedig eisoes yn bodoli, neu wedi'i gynllunio, yn eich ardal; neu
- b. Datganiad nad oes capasiti ar y amblecsau perthnasol yn eich ardal, gan gynnwys esboniad o unrhyw ymholiadau rydych wedi'u gwneud, ac unrhyw dystiolaeth o'r rhain.

Pan fyddwch yn gwneud sylwadau **nad oes amblecs addas**, dylai eich datganiad o esboniad gynnwys:

- a. y gwahaniaeth cyffredinol yn lefel y ddarpariaeth rhwng y amblecs 'perthnasol' sydd ar gael a'r ardal darpariaeth fesuredig ar gyfer eich trwydded, a chanlyniadau'r gwahaniaeth hwn;
- b. a yw eich gwasanaeth wedi'i ddarlledu ar DAB o'r blaen, os yw'n berthnasol; ac
- c. unrhyw dystiolaeth arall yr hoffech ei darparu i gefnogi eich sylwadau nad oes amblecs addas ar gyfer eich anghenion.

Dylai eich datganiad o fwriad gynnwys disgrifiad o'r camau y byddwch yn eu cymryd i fonitro argaeledd a chapasiti amblecs newydd, a chymau i sicrhau cludiant ar amblecs 'perthnasol' cyn gynted â phosibl.

Ochr yn ochr â'r llythyr, rhaid i gais am adnewyddu o dan y Llwybr Adnewyddu Newydd hefyd gynnwys:

- datganiad Trwyddedai wedi'i [lofnodi](#);

- cyfrifon statudol heb eu crynhoi ar gyfer y cyfnod ariannol diwethaf sydd ar gael ar gyfer y cwmni sy'n dal y drwydded;
- taliad y ffi adnewyddu;
- unrhyw ddogfennau sydd eu hangen arnoch i gefnogi'r ddadl yn eich datganiad o esboniad.

Ar ôl ei adnewyddu, bydd Ofcom yn cynnwys amod yn y drwydded yn ei gwneud hi'n ofynnol i'r trwyddedai wneud yr enwebiad a ddisgrifir yn y datganiad o fwriad cyn gynted â phosibl, ac i wneud popeth o fewn ei allu i sicrhau ei fod yn gwneud yr enwebiad a ddisgrifir yn y datganiad o fwriad cyn gynted ag y bo'n rhesymol bosibl gwneud hynny, ac amod yn ei gwneud yn ofynnol i'r trwyddedai wneud popeth o fewn ei allu i sicrhau ei fod yn dechrau darlledu'r gwasanaeth rhaglenni sain ddigidol ar y gwasanaeth amblecs radio enwebedig cyn gynted â phosibl ar ôl iddo wneud yr enwebiad hwnnw.

Ffioedd adnewyddu

Mae'r ffioedd y mae Ofcom yn eu codi am adnewyddu trwyddedau radio analog lleol i'w gweld yn [Nhablau Tariff Ofcom](#), a chyhoeddir bob blwyddyn.

Diogelu Data

Mae angen yr wybodaeth a ofynnir yn y cais arnom i allu cyflawni ein swyddogaethau statudol, ac yn benodol ein swyddogaethau trwyddedu o dan y Ddeddf Darlledu 1990, y Ddeddf Darlledu 1996 a'r Ddeddf Cyfathrebiadau 2003. Gweler [Datganiad Preifatrwydd Cyffredinol](#) Ofcom am ragor o wybodaeth am sut mae Ofcom yn trin eich gwybodaeth bersonol a'ch hawliau cyfatebol.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am adnewyddu eich trwyddedau radio analog lleol, neu'r broses ar gyfer gwneud cais, cysylltwch â'r tîm Trwyddedu Darlledu broadcasting.licensing@ofcom.org.uk.